

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

HİNDİSTAN DEMOKRASİSİ İÇİN KRİTİK YOL AYRIMI – DAILY SABAH – 02.01.2018

Teoman Ertuğrul TULUN

Analyst

Blog No: 4
10.01.2018

Teoman Ertuğrul Tulun*

Daily Sabah (Salı, 2 Ocak 2018, s. 12)

Hindistan dünyanın en büyük demokrasisi olarak kabul edilmektedir. Ülkede oy kullanma hakkına sahip yaklaşık 815 milyon seçmen bulunmaktadır. 1947'de bağımsızlığını kazandıktan sadece birkaç sene sonra, 1950'de Hindistan Anayasasını hazırlayanlar inanılmaz derecede cesur bir adım atmış ve halka genel oy hakkı vermiştir ve böylece tüm yetişkin Hint vatandaşları oy verme hakkına sahip olmuştur. Bazı bilim insanlarına göre sadece bu yasayla Hindistan dünyada, bağımsız bir ülke olarak kurulduğu andan itibaren tüm yetişkinlere genel oy hakkı verilmesini benimseyen ilk büyük demokrasi olmuştur. Kalabalık nüfuslu bu demokratik sistemde halen iki ana siyasi parti faaliyet göstermektedir: 1885'te kurulan Hindistan Ulusal Kongresi (INC veya Kongre) ve 1980'de kurulan Hindistan Halk Partisi (BJP - Bharatiya Janata Party). Bu iki büyük siyasi partinin dışında bölge veya eyaletlerde birkaç siyasi parti daha bulunmaktadır ve bunların bazıları ulusal partilerden ayrılanlar tarafından kurulurken bazıları da bağımsız olarak örgütlenmiş durumdadır. Ancak yukarıda sözü edilen iki ana siyasi parti Hindistan'daki seçimlere ve demokratik sisteme hükmetmeye ve şekillendirmeye devam etmektedir.

Bağımsızlık sonrası dönemde ilk Başbakan Jawaharlal Nehru yönetimindeki INC çoğulcu demokrasi ruhunun en büyük destekçisi olmuş ve çeşitlilik içinde bütünlük fikrini savunmuştur. Jawaharlal Nehrunun, Hindistan Ulusal Kongresi'nin 15-18 Ocak 1953 tarihlerinde Haydarabad'da düzenlenen 58. Oturumunda yaptığı konuşmanın başlığı da bu

olmuştur. Nehru konuşmasında şunları vurgulamıştır: Hindistan temel bir birliğin olduğu bir ülkedir. Ancak din, kültürel gelenekler ve yaşam tarzları açısından büyük bir çeşitliliğe sahiptir. Büyük Asoka'nın da söylediği gibi, ancak birbirimize karşılıklı hoşgörü ve saygı göstermemiz halinde Hindistan'ın bütününde güçlü, istikrarlı ve müşterek bir toplum yaratabiliriz.

Bharatiya Janata Partisinin siyasi düşüncesi ise bu ilkeye tamamen ters düşmektedir. Partinin Hindutva (Hinduluk) ideolojisini benimsediği bilinmektedir. BJP'nin 2004 yılındaki Vizyon Belgesinde yer alan kültürel milliyetçilik alt başlığı altında Hindutvanın ilhamını Hindistan tarihinden ve uygarlığından aldığı" belirtilerek, Hint milliyetinin de halkın sınıf, bölge, din ve dil farklılıklarını geçersiz kılan derin kültürel bağından kaynaklandığı vurgulamaktadır. BJP'nin kültürel milliyetçilik anlayışında Hindistanlılık ve Hindutva eş anlamlı olarak kullanılmakta ve bu Hindistan ulusal kimliğinin temelini oluşturmaktadır. Bazı bilim insanları ve siyasi analistler Hindutva ideolojisini Hindistan'ı, diğer dinleri dışlamak suretiyle bir Hindu ülkesi olarak yeniden tanımlamaya yönelik bir çaba olarak görmekte ve bu nedenle BJP'yi bir Hindu milliyetçisi partisi olarak sınıflandırmaktadır. Şunu da unutmamak gerekir ki BJP internet sitesindeki parti ambleminin hemen altında kendisini Farklılığı Olan Parti olarak tanıtmaktadır.

Hindistan'ın Mayıs 2014'ten beri görev yapan 14. ve son Başbakanı olan Narendra Damodardas Modi de BJP üyesidir. Kendisi geçmişte sağ kanatta yer alan Hindu milliyetçisi Rashtriya Swayamsevak Sangh'ın (RSS - Ulusal Gönüllüler Örgütü) tam zamanlı çalışanı olarak görev yapmıştır. 1925'te kurulan RSS kısaca Sangh olarak da bilinmektedir. RSS kendisini, Hindistan'daki Hindu kültürünü korumaya adamış kültürel bir örgüt olarak konumlandırmaktadır. Ancak RSS, geçmişte dini gerginlikleri körüklemiş Müslüman karşıtı bir örgüt olmakla da suçlanmaktadır. Örgüt bağımsızlık sonrası dönemde Hindistan'da üç kez yasaklanmıştır. Bunların ikincisi eski bir üyelerinin 1948'de Mahatma Gandhi'ye suikast düzenlemesinden, sonuncusu ise kuzeydeki Uttar Pradeş eyaletinde bulunan Ayodhya kentindeki Babri Camisinin 1992'de yıkılmasından sonra gerçekleşmiştir. 6 Aralık 1992'de BJP ve onu destekleyen çok sayıda muhafazakar görüşlü kişiler, Ayodhya'da bir toplantı düzenlemiş ve birkaç saat içinde 15.000'den fazla Hindu eylemci, Zahîrüddîn Muhammed Bâbür'ün emriyle inşa edilmiş olan tarihi camiyi baltalar ve çekiçlerle yerle bir etmiştir. Caminin yıkılması ülke çapında ölümcül ayaklanmalara neden olmuştur.

INCin yukarıda açıklanan çeşitlilik içinde bütünlük anlayışının aksine BJP ve muhafazakar müttefikleri Hindu milliyetçisi politikalar izlemektedir. Bu politika Hinduizmi, Hindistan ulusal kimliğiyle bir tutmaktadır. Görünen o ki bu düşünce kaçınılmaz bir şekilde diğer dinlerin, özellikle de dünyanın en yüksek nüfuslu ikinci ülkesinde yaşayan 170 milyondan fazla Müslümanın dışlanmalarına yol açacaktır. Bu dışlayıcı anlayışın örnekleri sürekli olarak artmaktadır. Örneğin, Hindu milliyetçiler kısa bir süre önce ülkenin en tanınmış anıtı olan ve Müslüman bir şah tarafından inşa ettirilen Taç Mahal'i itibarsızlaştırmak için bir girişimde bulunmuştur.

Çok kısa bir süre önce Rahul Ghandi resmi olarak INCin başkanlığına getirilmiştir. 47 yaşındaki INC lideri, Nehru-Ghandi ailesinden bu mevkie getirilen altıncı üyedir ve liderliği, bu görevi 19 yıl boyunca sürdüren annesinden almıştır. Göreve başlamadan önce yaptığı konuşmada şunları söylemiştir:

"Kongre [INC], Hindistan'ı 21inci yüzyıla taşımıştır. Oysa bugünkü Başbakan bizi geriye, insanların sırf kimliklerinden ötürü katledildikleri, inançları yüzünden dövüldükleri ve yedikleri yüzünden öldürüldükleri bir orta çağa götürmektedir. Bu çirkin şiddet, tüm dünya karşısında utanç duymamıza neden olmaktadır. Felsefesi ve tarihi sevgi ve merhametten doğan ülkemiz, bu dehşet tarafından karartılmaktadır ve bu büyük ülkeye verilen zararı, kaç kere kucaklaşırsak kucaklaşalım onaramayız. Bu vizyon; insanların, ülkemizi bu denli büyük bir ülke haline getiren haklara ve özgürlüklere sahip olmadıkları bir zamana aittir. Bu öyle bir zamandı ki, insanlar konuşamıyorlardı; insanların muhalif görüşte olmaya, aynı fikirde olmamaya, farklı olmaya, kısaca var olmaya hakları yoktu.

Tüm bu örnekler, Hint siyasetinin ve demokrasisin ciddi biçimde parçalanmış olduğunun göstergesidir. Bu parçalanmanın gün geçtikçe daha da keskinleştiği görülmektedir. Bu gidişat de kaçınılmaz bir şekilde hoşgörüsüzlüğü ve dışlamayı ortaya çıkarmaktadır. Bu gidişat; hem sıradan hem de elit insanları nüfusun bir bölümünü ötekiler olarak görmeye itmekte ve biz ve onlar şeklindeki bölünmeyi yaygınlaştırmaktadır. Bu gidişatın sonu toplumsal kutuplaşmadır. Dünyanın bu ikinci en kalabalık ülkesi, önümüzdeki dönemde büyük olasılıkla demokrasisinin geleceği konusunda son derece kritik bir seçimle karşı karşıya kalacaktır: Çeşitlilik içinde bütünlük mü yoksa toplumsal kutuplaşma mı?

* *Avrasya İncelemeleri Merkezinde (AVİM) analist.*

Bu yazı ilk olarak Daily Sabahta İngilizce yayınlamıştır. Yazının orijinali için tıklayınız: http://avim.org.tr/Blog/CRUCIAL-CHOICE-FOR-INDIAN-DEMOCRACY

Yazar hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "HİNDİSTAN DEMOKRASİSİ İÇİN KRİTİK YOL AYRIMI DAILY SABAH 02.01.2018." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2018 / 4. Ocak 10. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/Blog/HINDISTAN-DEMOKRASISI-ICIN-KRITIK-YOL-AYRIMI-DAILY-SABAH-02-01-2018

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır